

چو ایران نباشد تن من مباد

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد

تاریخ شهرهای ایران

تألیف و تحقیق از

دکتر عباس عطّاری «گرمانی»

نشر آسیم

تهران، ۱۳۸۷

استقبال بی نظیر شما عزیزان موجب شد:

این کتاب در مدتی کوتاه به

چاپ دوم

رسید

سرشناسه: عطاری کرمانی، عباس، ۱۳۱۹ -
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ شهرهای ایران / تألیف و تحقیق از عباس عطاری «کرمانی».
مشخصات نشر: تهران: آسیم، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری: ده، ۷۱۰ ص.: مصور، نقشه.
شابک: 978-964-418-336-2
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
موضوع: شهرها و شهرستانها - ایران - تاریخ.
رده‌بندی کنگره: ۲ ت ۶ ع / DSR
رده‌بندی دیویی: ۹۱۵/۵
شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۵۰۸۴۹

بدینوسیله از برادر بزرگوار جناب آقای بختیاری،
مدیر محترم مؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی
مبنی بر موافقت کتبی آن مؤسسه در استفاده از نقشه‌های جغرافی استانها
سیاس و تشکر دارد.

حروف‌نگار: پژمان آرایش

آماده‌سازی و اجرا: امیر عباسی

چاپ دوم: ۱۳۸۷

شمار نسخه‌های این چاپ: ۲۰۰۰

حق چاپ برای نشر آسیم محفوظ است

چاپ: چاپخانه کاج

مرکز پخش: نشر آسیم

تلفن و دورنگار: ۸۸۷۴۵۰۰۲ - ۸۸۷۵۰۳۸۳ - ۸۸۵۱۵۶۷۶ - ۸۸۷۵۵۶۷۸

بها: ۱۱۰۰۰ تومان

«زین آتش نهفته که در سینه من است
خورشید شعله‌ای است که در آسمان گرفت»

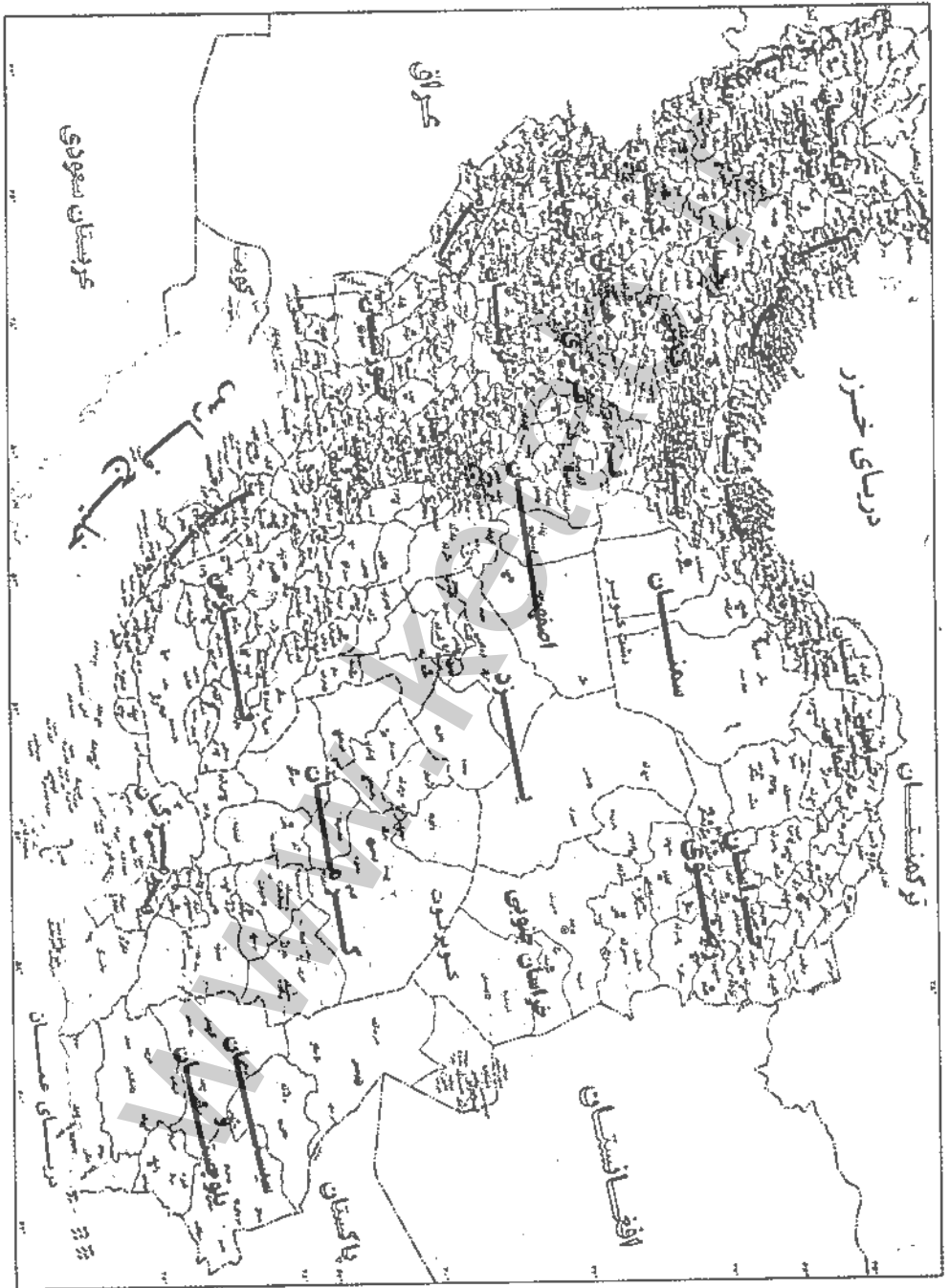
جناب آقای دکتر عباس عطّاری «کرمانی» به پاس خدمات شایان توجه فرهنگی،
موفق به دریافت یک قطعه نشان فرهنگ گردیده‌اند.

فهرست

۷۸	استان اصفهان	۱	پیشگفتار
۹۵	ابیانه	۴	استان آذربایجان شرقی
۹۹	زواره	۷	بستان آباد
۱۰۶	سمیرم	۸	بناب
۱۱۱	فریدونشهر	۹	تبریز
۱۱۷	کاشان	۲۰	سراب
۱۳۴	نائین	۲۲	مراغه
۱۳۶	نطنز	۲۵	هریس
۱۴۲	استان خوزستان	۳۰	استان آذربایجان غربی
۱۵۱	اهواز	۳۴	تخت سلیمان
۱۵۳	آبادان	۴۰	استان اردبیل
۱۵۴	اندیمشک	۴۸	استان مرکزی
۱۵۶	ایذه	۵۲	اراک
۱۶۱	بهبهان	۵۸	خمین
۱۶۲	خرمشهر	۶۵	شازند
۱۶۳	دزفول	۷۰	محلات

۳۲۱	سبزوار	۱۷۰	رامهرمز
۳۲۷	قوچان	۱۷۱	شوش
۳۲۸	کاشمر	۱۷۷	شوشتر
۳۳۴	مشهد	۱۷۹	مسجد سلیمان
۳۳۸	نیشابور	۱۸۰	استان ایلام
۳۴۸	خلیج فارس	۱۹۰	استان بوشهر
۳۶۴	بندر جاسک	۲۰۰	بوشکان
۳۶۶	بندر لنگه	۲۰۲	دیز
۳۷۱	جزیره قشم	۲۰۴	دیلم
۳۷۲	جزیره کیش	۲۰۶	کنگان
۳۷۸	جزیره هرمز	۲۰۸	گناوه
۳۸۰	میناب	۲۱۰	استان تهران
۳۸۲	استان هرمزگان	۲۵۱	شهر ری
۳۹۴	استان زنجان	۲۵۴	استان چهارمحال و بختیاری
۴۱۴	استان سمنان	۲۶۴	اردل
۴۲۲	دامغان	۲۶۵	بروجن
۴۲۷	شاهرود	۲۶۸	شهرکرد
۴۳۶	استان سیستان و بلوچستان	۲۷۱	فارسان
۴۴۵	چابهار	۲۷۳	لردگان
۴۴۹	زابل	۲۷۴	استان خراسان جنوبی
۴۵۹	زاهدان	۲۸۹	بردسکن
۴۶۴	استان فارس «شیراز»	۲۹۲	استان خراسان شمالی و رضوی
۴۷۴	آباده	۲۹۶	اسفراین
۴۷۶	استان قزوین	۳۰۲	بجنورد
۴۹۰	استان قم	۳۰۴	تایباد
۴۹۶	استان کردستان	۳۱۱	توس
۵۰۸	استان کرمان	۳۱۶	جغتای

۶۲۱ بابل	۵۳۹ بم
۶۴۱ بهشهر	۵۴۰ جیرفت
۶۴۳ تنکابن	۵۴۳ رفسنجان
۶۴۹ چالوس	۵۴۵ سیرجان
۶۵۲ رامسر	۵۵۱ شهر بابک
۶۵۴ ساری	۵۵۴ استان کرمانشاه
۶۵۷ سوادکوه	۵۷۲ استان گلستان
۶۵۹ کلاردشت	۵۷۸ استان گیلان
۶۶۲ استان همدان	۵۸۴ بندر انزلی
۶۷۴ استان یزد	۵۸۷ رشت
۶۸۶ ابرکوه	۵۹۱ لاهیجان
۶۹۱ اردکان	۵۹۵ ماسوله
۶۹۳ بافق	۶۰۰ استان لرستان
۶۹۴ استان کهگیلویه و بویراحمد	۶۰۷ اشترانکوه
۷۰۶ یاسوج	۶۱۲ استان مازندران
		۶۱۸ آمل

پیشگفتار

سرزمین پهناور ایران میراث گرانبهای نیاکان ماست که از نسلی به نسلی با تمام زیر و بمهای تاریخی و جنگ و جدالهای بیگانگان و گردنکشان داخلی مقاوم و سربلند به روند زندگی خویش ادامه می‌دهد. به طوری که جای جای آن، یادگاری از گذشته دارد که شناسایی و آگاهی از بیش از یک میلیون اثر تاریخی گویای اهمیت این سرزمین و جایگاه والای آن می‌باشد. اما در این میان، بخشی از آثار به دلیل ساختار معماری و جایگاه تاریخی، شهرت و آوازه‌ای خاص دارند که آنها را جاودانه کرده است. خوشبختانه برخی از این آثار به دلیل اهمیتی که دارند، از سوی سازمان یونسکو در فهرست میراث گرانبهای جهانی، ثبت شده و تحت حمایت و پشتیبانیهای بین‌المللی قرار گرفته‌اند.

این میراث گرانبها در دل خود خاطره‌های زیادی از پدران و مادران ما را جای داده که بازگوی کردن آن و سرنوشت هر یک از آنها تنها گوشه کوچکی از دلاوریها و قهرمانیهای اجدادمان را شرح می‌دهد و فرهنگ پر بار ایرانی را چه در دوره قبل از اسلام و چه بعد از اسلام معرفی می‌کند.

بنابراین، شناخت تاریخ سرزمین ایران برای هر ایرانی عاشق و دلباخته این سرزمین لازم و ضروری است. چون هر چه ما بیشتر از تاریخ شهرمان آگاهی داشته

باشیم، ایران عزیز را بیشتر می‌شناسیم و به اهمیت استراتژیک آن در طول تاریخ بهتر واقف می‌گردیم.

امروزه تمدنهای جهانی در تصادم و برخورد با یکدیگر مطالب زیادی دارند که جهان تکنولوژی و ماهواره‌ای و صنعت را تحت‌الشعاع خود قرار داده‌اند، به گونه‌ای که عده‌ای بر این باورند که جنگ آتی اگر روی دهد، مسلماً جنگ تمدنها خواهد بود. اهمیت این گفتار، کافی است که هر یک از ما اعم از جوان و پیر، باسواد و بی‌سواد خود را متعهد به شناخت فرهنگ و تمدن ایران زمین سازیم.

اینجانب، بر این باور به هر کشوری اعم از اروپایی و آسیایی، حتی آفریقایی سفر کرده‌ام در تمام این سفرها که بیش از پنجاه سفر به نقاط مختلف جهان می‌باشد، درباره تاریخ ایران تحقیق و سخن گفته‌ام. بنابراین وظیفه خود می‌دانم تا جوانان کشورمان را با تاریخ پرافتخار ایران آشنا سازم. امید است این اثر نیز مانند پنجاه و شش اثر دیگر اینجانب مورد توجه و علاقه دوستان ایران عزیز قرار گیرد و اینجانب را از دعای خیرشان محروم نفرمایند.

تهران، بهار ۱۳۸۶

دکتر عباس عطاری «کرمانی»